

Asia: VN/14613/2023

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit pykälään 1, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys:

Huolehtimisvelvollisuus on hyvä osoittaa asetuksen mukaisesti rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja erillistä mainintaa valtuutetusta henkilöstä ei kannata mainita.

Vähäinen on tulkinnanvarainen myös rakentamislain 16 §:n osalta. Kyseisen termin osalta olisi toivottavaa tehdä tarkennus. Onko vertailu tehtävä hankkeen kokoon nähden prosentteina vai yleiseen määritelmään m³ tai kg.

Selvitystä ei rakentamislain tarkoittamalla tavalla edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Perustelumuistiossa on avattu sivulla 7 tarkemmin vähäisyyden arviointia.

Perustelumuistiossa on esitetty arvioinnin lähtökohtana, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin ja toisaalta, että yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät selvitystä edellyttäisi.

Miten vähäisyyttä tulisi näkemyksesi mukaan hankkeissa soveltaa?

Hankkeissa tulisi soveltaa raja-arvoa purkumateriaalien määrän osalta suhteessa hankkeen kokoluokkaan sekä salittuun purkujätteen enimmäismäärään painoyksikkönä, jonka ylityksestä lähtien selvitys olisi tehtävä. Palkästään prosenttiosuuksilla arvioitaessa voisi se vääristää selvitysten tekoa, koska olisi järkevämpää yhdistää hankkeita suuriksi kokonaisuuksiksi prosenttiosuuksilla arvioitaessa.

Yksittäisen asunnon remontti on määritelmänä myös tulkinnanvarainen. Laajuus voi vaihdella peruskorjauksesta aina laajempaan uusiorakentamiseen verrattavaan täysremonttiin. Bruttoalaan perustuva määritelmä voisi olla tarpeen, jonka jälkeen selvitys edellytetään.

Kommentit pykälään 2, Purkumateriaalit:

-

Ehdotuksessa on kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien selvityksen keskeistä sisältöä, purkumateriaaleja. Kumpaa jaottelua tulisi näkemyksesi mukaan käyttää asetuksessa? Vaihtoehto A:ssa on esitetty purkumateriaalien jaottelu kierrätyksen ja hyödyntämisen näkökulmasta, minkä vuoksi jaottelu poikkeaisi hieman jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista. Tarkemmat perusteet poikkeamiselle on esitetty perustelumuihistiossa sivuilla 8-9.

Vaihtoehto A

Kommentit valintaasi

Jaottelussa "11) eristeet" kohdan laajentaminen olisi tervetullut uudistus, jolloin epäselvyyttä ei syntyisi luokitella XPS, EPS ja PU eristeitä muovijaottelun alle jatkossa. Ehdotettu jaottelu olisi myös linjassa Ympäristöministeriön oppaiden kanssa mm. Purkutytöt. Jäteasetuksen 26 § osalta muodostuisi poikkeamaa, mutta jaottelun voisi päivittää lopulta yhdenmukaiseksi asetusten välillä.

Vaihtoehto B palvelisi hyötykäyttönäkökulmaa paremmin. Muovin osalta pitäisi jaotella tarkemmin eri lajeja. Tätä samaa tukee betonin, tiilen, keramiikan yms. luokittelu samaan ryhmään uudelleenkäyttöä ajatellen.

Kommentit pykälään 3, Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit:

Pykälä on sisällöltään riittävä.

Kommentit pykälään 4, Maa- ja kiviainekset:

Pykälässä olisi tarpeen myös sisällyttää arvio pilaantuneista maa- ja kiviaineksista pilaantumattomien jaottelun mukaisesti. Nyt pykälän kohdat sulkevat jaottelukohtaisen ilmoittamisen pois pilaantuneiden osalta.

Maa- ja kiviainesten määrittelyssä olisi hyvä käyttää geoteknistä maalajiluokitusta eikä keksiä perustelumuihistiossa mainittuja selostuksia, mitä maalajeilla tarkoitetaan. Täyttömää määrittelyä ei tarvita (ei ole myöskään erillinen maalaji), sillä täyttömaakin on jotakin maalajia ja mennään päälajin mukaan.

Ilmoitusvelvollisuus painona tai tilavuutena: tilavuuksia on monta ja olisi määriteltävä millaisena tilavuutena ilmoitus tehdään (irto-, kiinto- vai rakennekuutiona). Louheen kohdalla esimerkiksi on kiinto- ja irtotilavuuden ero kaksinkertainen, muillakin helposti 1,5 -kertainen.

Kommentit pykälään 5, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen:

Olisi hyvä määritellä määräaika täydennysilmoituksen jättämiselle, esimerkiksi viimeistään 3 kuukauden kuluttua kohteen vastaanottotarkastuksesta.

Kommentit pykälään 6, Tietojen ilmoittaminen:

Pykälä on sisällöltään riittävä.

Kommentit pykälään 7, Voimaantulo:

Pykälä on sisällöltään riittävä.

Muita huomiota ASETUKSEEN liittyen:

- Olisi järkevää tutkia, millaisia kannustimia voisi purkumateriaalien selvityksen tekemiselle olla. Voisiko esimerkiksi valtio tarjota tukea hankkeissa, jossa purkumateriaaleja hyödynnetään tai jossa purkumateriaalit on eritelty todella tarkasti? Tulsiko hankkeet, joissa kiertotaloutta sovelletaan priorisoida lupakäsittelyssä?

Miten valvottaisiin, että purkumateriaali ei muutu automaattisesti "jätteeksi"? On kannustettava purkumateriaalien varastointiin ja uusiokäyttöön nykyistä paremmin.

Isoimmilla paikkakunnilla voisi harkita, että rakennusvalvonnassa olisi henkilöitä, jotka toimisivat koordinaattoreina purkujäteasioissa (vrt. esteettömyyskoordinaattori). Etenkin pykälän astuessa voimaan ohjauksen saaminen tehostaisi kiertotaloutta.

Huomioita ja kommentteja PERUSTELUMUISTION sisältöön:

Perustelumuistion kommentointia on yllä maa-ainesten kohdassa mainittu.

Mettälä Kirsi

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry